

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1628. usque ad annum 1634

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1778

VD18 90118871

§. 13. Lipsiensis pugna Cæsareis infausta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67394](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67394)

Sæc. XVII. initium. Tum vero Saxonix Elector
 A. C. 1631. haud ultra cunctandum ratus, ad Re-
 gis Suecix societatem transit. Gusta-
 vus vero tertia post die occasionem
 hanc diu desideratam avide amplexa-
 tus, trajecto Albi flumine exercitum
 suum cum Saxonibus & Brandenburgicis
 conjunxit.

§. XIII.

Lipsiensis pugna Cæsareis infausa

Barre Hist. d'Alem. t. 9. pag. 611. Privat. Ab-regé de l'hist. l. 4. cap. 21. Positis igitur juxta Dibenam castris inter Suecix Regem & Electores de belli ratione deliberatur, ubi Saxonix Elector reclamante licet Gustavo, decreta mox pugna Tillium e Saxonia expellendum pronuntiabat. Die igitur decima sexta Septembris ambo Principes instructa acie in Tillium movere, hic vero intra castra sat munita hostium incursus præstolari decreverat, suadente tamen Papenheimio aciem altero a castris Lipsiensibus lapide infruxit, suisque militibus denuo in belli thesseram sanctissima nomina Jesus & Mariæ dedit: Altera die hostis adventum denuntiant exploratores, quo comperto Tillius Papenheimio importunius petenti concessit, ut cum duobus suorum millibus exploratum excurreret, ea tamen cautella, ne eo-
 usque

usque progredere, unde sine prælio Sæc. XVII.
 sese eripere haud posset, sin vero, cladem suo capite luiturus. Attamen hic A.C. 1631.
 periculi contemptu incautius, longiusque abreptus, & propemodum vincere præfessinus, alia duo equitum millia sibi submitti petit, & accipit, eum tamen a tota prope hostium acie circumventum esse, paulopost nuntiatur, unde Tillius, ne ipsa castra ab hoste invaderentur, veritus, invitus licet, exercitum suum in aciem ducit, primoque impetu in Saxones irruit, fusoque confestim Equitatu pedites in fugam agit. jam tum penes Cæsareos victoriæ summa stetit, nisi Croatæ, ac Tilliani Equites improvida prorsus audacia in fugientium terga effusi, lævam aciem nimium debilitassent: quo conspecto mox Saxonum residui unicum Suecis fuso Cæsareorum Equitatu in Tillianas legiones invicta adhuc virtute dimicantes a fronte simul & a tergo tota mole incubuere. Tum vero diuturnum & pertinax utrinque erat certamen, sique Tillianæ virtuti suus per omnia successus collusisset, fugato jam Suecico Equitatu hostis palmam denuo Cæsareis concedere fuisset coactus: dum vero Hornius adducto recenti milite certamen instauraverat, turbato prælii ordine Tilliana acies
 D d 3 undi-

Sæc. XVII. undique tum a belli tormentis, tum a
A. C. 1631 circumfusis agminibus petita, laxatis
 ordinibus pedem retulit, ceteris aut
 fuga dilapsis, aut ab insequente Sueco
 trucidatis. Cæsa sunt utrinque novem
 ferme millia, Suecorum non multi, Sa-
 xonum vero & Cæsareorum ingens
 strages exstitit. Cecidere ex Catholi-
 cis Adolphus Holsatiæ Dux, Schön-
 burgius, Blancartus, pluresque alii
 Tribuni ac Centuriones, omnia illacri-
 mata suis capita. Ex Saxonibus cecide-
 re Bintauffius, Læserius & Starche-
 dius: ex Suedicis Teufelius, Hallius,
 Calenbachius, Damitius, aliique post
 conflictum ex vulneribus confecti. Capta
 belli tormenta viginti septem, vexilla
 supra centum, cunctique currus atque
 impedimenta. Tilius, qui toto con-
 flictu militis simul & Ducis partes fire-
 nue obibat, a Friderico Langio cen-
 turione agnitus, graviterque vulnera-
 tus in captivitatem fuisset abductus,
 nisi occiso invasore suo, a Lauenbur-
 gico Duce periculo ereptus, Halam
 aufugisset. Hæc ipsa clades longam
 victoriarum seriem una die interrupit,
 induxitque Catholicis & Imperio lon-
 gam alternantium malorum calamita-
 tatem.